

S.Popova, N.Ozoliņa (zinātniskā vadītāja)

LATVIJAS TEKSTILRŪPniecības ATTĪSTĪBAS ANALĪZE

Veiktā analīze atklāja priekšnoteikumus Latvijas tekstiluzņēmumu attīstībā no amatniecības līdz rūpniecībai. Tas ir: darbaspēka daudzums; ievērojams daudzums savu izejvielu - lina, kaņepāju, vilnas; tautas aušanas tradīcijas. Dzelzceļa satiksme ar Krieviju (1961.g.) nodrošināja Latvijas rūpniecībai ne tikai regulāru, izdevīgu noietu tās izstrādājumiem, bet arī iespēju iepirkt izejvielas. Izdevīgais ģeometriskais stāvoklis, jūras transports un lētais darbaspēks, kas nodrošināja augstus ienākumus, kalpoja par stimulu ārzemju kapitāla pieplūdei.

Tekstilrūpniecība attīstījās Latvijā no 1920. līdz 1940.gadam. Šai laikā tika veikti darbi ražošanas paplašināšanai esošajos uzņēmumos, kā arī celti jauni. 75 % no visiem kapitālieguldījumiem tekstilrūpniecībā piederēja ārzemniekiem. Ievērojams stimuls kapitāla investīcijām tajā laika posmā bija augsta muitas nodeva uz ārzemju tekstilizstrādājumiem. Tekstilrūpniecība, salīdzinot ar citām rūpniecības nozarēm, tika visvairāk atbalstīta no valsts puses. Pēc Otrā pasaules kara tekstilrūpniecība ieņēma vadošo vietu Latvijas rūpniecībā.

Pēdējos 7 gados (1989-1996) vērojams katastrofāls rūpniecības apjoma pazemināšanās līmenis uz visu veidu audumiem. Tā salīdzinot 1989.gadu ar 1996.gadu, ražošana ir tikai 5 %. Tomēr neraugoties uz rūpniecības sašaurināšanos, 1995.gadā vērojams neliels rūpniecības produkcijas pieaugums, par ko liecina virknē uzņēmumu veiktā analīze.

Šajā darbā ir dotas konkrētas praktiskas rekomendācijas, kā Latvijas rūpniecībai iziet no krīzes: palielināt iespēju maksimāli izmantot vietējās izejvielas; apvienot šādas ražotnes: audumu ražošanu, izstrādājumu šūšanu, modelēšanu, tirdzniecību u.c.